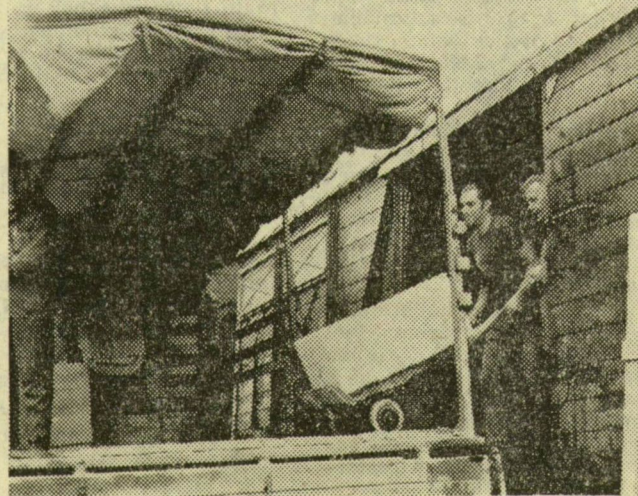
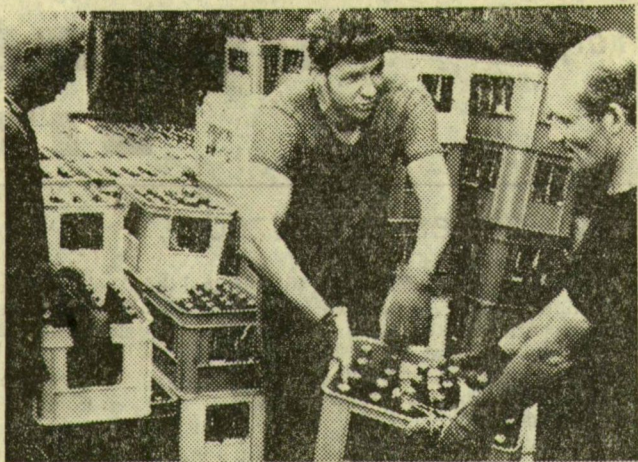

Rakodás éjjel és nappal

Szeged, Tisza-pályaudvar. Ide érkezik, innen indul útjára a Szegedre jövő, az innen küldött áruk sok száz tonnája. Vagonok sora rakodik ki-be éjjel és nappal Dél-Magyarország legforgalmasabb teherpályaudvarán.

Ládákba rakva sorakoznak a sörösüvegek — fenti képünk. — A szállítmány Jugoszláviából érkezett, hogy a munkások kezén át teherautókba, aztán a folyékony kenyér hiveinek poharába kerülhessen. Megnyugtató látvány ilyenkor, nyár elején.

A vagonból kis, kétkerekű kocsin tolják ki a mokkacukorral teli dobozókat. A kávések kedvelt fehér kockáiból is sok-sok tonna érkezik a pályaudvarra, s kerül onnan a boltokba.

Somogyi Károlyné felvételei

Áruk, árak — vásárlói igények

Helyzetkép az élelmiszerpiacról

Az emberek megnyugvással veszik tudomásul, hogy az utóbbi esztendőben bővült a kereskedelem árukínálata, nagyobb lett a választék is, s általában stabilak az árak. De csak általában! Maradván a címben is jelzett élelmiszereknél, itt sincs különösebb baj. Sőt éppen az élelmiszereknél — az alapvető élelmiszeri cikkeknek különösen — maximált árak vannak. Minden nap kenyerünk, a tej, a zsír, a liszt, a só, a cukor és a többi fontos élelmiszer ára változatlan.

Kiemelt téma

Az ellátás is zavartalan, nem volt soha fennakadás, még akkor sem, amikor valamilyen ok, vagy okok miatt többet vásároltak fel az emberek a szokásos mennyiségnél és szükségletnél.

Hibáktól azonban az élelmiszerpiac sem mentes. Az áruellátás az általános fejlődés ellenére sem kielégítő teljesen. Tavaly ősszel foglalkozott ezzel a kérdéssel pártunk Központi Bizottsága és a Parlament is. Az általános megállapítások egy az egyben érvényesek a szegedi piaci viszonyokra is. Az általános megállapítások egy az egyben érvényesek a szegedi piaci viszonyokra is. S a szegedi pártbizottság kiemelten kezeli munkájában ezt a témát. Kezdeményezése is öröndetes, hogy a kereskedelem és az ipar képviselői, a termelői és az eladói oldalon dolgozó kommunista találkozóznak gyakrabban és mondják el tapasztalataikat egymásnak, javítsák meg együttműködésüket, s úgy változtassanak tevékenységükben, hogy a fogyasztók panaszja egyre kevesebb legyen.

Kereslet és kínálat

Az élelmiszeripar és kereskedelem képviselői legutóbb eszmecserét folytattak Szegeden azzal a céllal, hogy előmozdítsák a szerényebb vásárlói igényeket kielégítő olcsó fogyasztási cikkek és félkésztermékek gyártását és forgalmazását. Senki sem ingatta a fejét, amikor megállapították, hogy amikor az azonos árufajták körében megjelenik egy új és drágább cikk, akkor azonnal kevesebb lesz a még nagyon is keresett olcsóbb áru.

Gazdasági tevékenységünk alapvető célja, hogy egyensúlyt teremtsen a fogyasztói piacon, bőséges választékú kínálatával elégítse ki a keresletet.

A tapasztalat sajnos azt bizonyítja — bár nem is elsősorban az élelmiszerpiacon, inkább a vegyes árucikkek, ruházatnál —, hogy a kereslet még ma is megelőzi a kínálatot, különösen az olcsóbb áruφέlésegek vonalán. Finoman fogalmazunk, s a szerényebb vásárlói igényekről beszélünk. Érthetőbben: nagyon sok embernek alacsony a fizetése, elsősorban a nyugdíjasoké, a nagycsaládoké, a munkásoké és más kategóriáké. Szegedre ez hatványozottabban is érvényes, mivel a lakosság jelentős hányada a kisebb átlagfizetésű iparágakban dolgozik, mint a könnyűipar, élelmiszeripar, illetve az egészségügy, posta vasút és így tovább. Ebből következik, hogy környezetünk üzleti forgalmában még nagyobb szerepet játszik a megfelelő kínálat az olcsóbb áruifajtákból.

Olcsót, de ne silányat

Amikor az olcsóbb árukról beszélünk, szeretnénk hangsúlyozni, hogy nem a divatjamúlt, vagy a silány bövli árukat követeljük a szerényebb keresetű emberek igényeinek kielégítésére, hanem a nagy szériában gyártott (ezért is olcsóbb!) standard cikkek. Olyan áruφέlésekre, amelyek lépést tartanak a divattal, megfelelnek a mai követelményeknek korszerűségben és minőségben egyaránt, s árakban hozzáférhetőek a szerényebb keresetűek számára is.

Az említett eszmecserén jó volt hallani, hogy az élelmiszer-piacon elindult már

valami egészséges mozgás. Bár felemlgették, hogy néhány gazdasági ösztönző inkább arra inspirálja az ipart, hogy a drágább cikket helyezze előtérbe termelésében. De ennek ellenkezőjére is akadt példa. A szegedi tejipar gazdasági vezetőit anyagilag érdekeltté tették a választék bővítésében. Nem is tudtuk a tej és a tejtermékek vonaláról hiánycikket említeni, legfeljebb a csomagolásukat éri jogos kifogás.

Érdekes — s a szegedi emberek számára nehezen magyarázható — helyzet uralkodik a halpiacon. Itt folyik a Tisza a város közepén keresztül, néhány kilométerrel távolabb találjuk hazánk egyik legnagyobb halgazdaságát, mégis a horgászai halastavakból kell Szegedre halat hozni. Ha hoznak egyáltalán. S van egy rendelkezés — amely állítólag csak Szegeden érvényes —, hogy déli 12 óra után, ha a hal nem él, akkor fele áron kell eladni. Valószínű, hogy ezt csak a kereskedelem szakemberei ismerik és a vásárlók már kevésbé, hiszen akkor délelőtt vajon ki venne halat? Dicséretes viszont, hogy a halértékesítő szívesen építené Szegeden egy raktárpületet hűtőtermekkel, ha a tanácstól közművesített területen erre telket kapna. A húsipar, a konzervipar, a báromfelfeldolgozó ipar azt ígéri, hogy bővíti választékát, s nagyobb mennyiségben el látja a szegedi boltokat olcsóbb áruφέlékkel is. Reméljük úgy lesz, s az egyébként sem vesztes élelmiszer-piaci kereslet-kínálat egyensúlyi helyzet a vásárlók előnyére változik.

Gazdagh István

Jön a hűvös levegő

Legfeljebb kirándulásra lesz alkalmas az idő vasárnap, strandolásra aligha lesz mód Magyarországon, de talán egész Európában sem. Amint ugyanis dr. Tardos Béla, a Központi Meteorológiai Intézet tudományos főmunkatársa elmondta, Nyu-

gat- és Közép-Európában, sőt Dél-Európa nagy részében is tovább áramlik be a hűvös levegő. Az uralma alá kerül területeken a legmagasabb nappali hőmérséklet 4-7 fokkal alacsonyabb az évszaknak megfelelő értékeknél.

Árvíz után

Írta: Győri Imre

A MAI LAPOK hírül adják: a Tisza-völgy alsó szakaszán is megszűnt a harmadfokú árvízvédelmi készült-ség. A természet törvényeit felhasználva, elhárítottuk a természeti csapást. Győzelmet aratott az eszközöket, anyagokat felhasználni képes emberi erő. Az árvíz — mint az emberi életet és az élet alkotásait veszélyeztető tényező — lekerült a napirendről, de az árvízi védekezés története és tapasztalata minden bizonnyal még hosszú-hosszú ideig foglalkoztatja majd a szakembert éppúgy, mint a szociológust, az író és a történészt, a politikusokat, a gazdasági, a társadalmi vezetőket. Az egyénnek is van mit meditálnia az eseményeken. Az idősebbek és a középkorúak is bizonyára végiggondolják, mi mindenben volt már részük az életükben. Eltek a kapitalizmus Magyarországon, részesei lehettek a felszabadulás nagyszerű élményének, átéltek az ellenforradalom viharát, védtek a hatalmat, s az elmúlt negyed század nagyszerű építményében benne van erőfeszítésük. És ráadásul még az évszázad legnagyobb tiszai, marosi árvízét is átéltek. De e korszak jelentős részét már a fiatalok is tudatosan szemlélhették. A tizenévesek pedig — akik gyakran szemrehányással illetik az idősebbeket, hogy nekik nem jutott a hősi erőfeszítések nagyszerű feladataiból — most már szintén elmondhatják: ők is átéltek, ők is részt vettek — tegyük hozzá: helyt is álltak — egy nagyszerű és végső soron győzelmes küzdelemben.

Jól lehet, az árvíz elleni küzdelem szoros értelemben véve nem tartozik a társadalmi harcok szférájába, de az az erőfeszítés, amellyel a veszélyt elhárítottuk, talán csak olyan társadalomformáló forradalmi küzdelemmel hasonlítható össze, mint amilyen egy jó évtizede a mezőgazdaság szocialista útra vezetésének nagyszerű, és most már történelmileg teljes mértékben igazolt feladata volt.

Még sokszor fogunk visszatérni az elmúlt két hónap tapasztalataira, csemenyeire, hiszen jelenünkre, sőt jövőnkre is maradandó nyomot hagyott. A fő figyelemünket azonban ma már nem erre irányítjuk.

Mint ahogy a természetben nincs megállás, úgy a társadalmi életben sem. Az árvíz okozta kiesések és károk sem állhatnak meg bennünket a szocializmus teljes felépítésének útján.

Harmadik ötéves tervünk utolsó évében vagyunk. Építő céljaink megvalósítását meggyénkben jelentősen megzavarta az árvíz. Pedig a gazdálkodás szempontjából összességében jól kezdődött az év. Iparunk termelési üteme a múlt évi stagnálás után ismét lendületesen előretört, és az országos átlagot meghaladó mértékben fejlődött. Az országos 7 százalékkal szemben meggyénk ipara 9 százalékkal termelt többet, mint egy esztendővel ezelőtt. Kedvező jelei mutatkoztak a termelékenység emelésének is. Javult a munkaerő-gazdálkodás, valamelyest csökkent a munkaerő-terheltség, a munkahelyek változtatás száma, fegyelmizettebb, szervezettebb munkával a piaci igényeknek megfelelő termékeket gyártanak az ipari vállalatok, üzemek. Ezt bizonyítja a készletek egészséges alakulása.

A mezőgazdaság nem kedvező körülmények között indult az év elején, mégis sok biztató jel arra mutatott, hogy lehetséges a múlt évi nagyszerű termelési eredmények és értékek elérése.

Az építőipar, a közlekedés, az áruforgalom is dinamikus fejlődést jelez az első negyedévben. A gazdaságirányítási reform újnak — mindinkább valóságá válik a gazdálkodás menetében. A szabályozókban történt változtatások is mind jobban éreztetik hatásukat. Különösen a sertés- és szarvasmarha-tenyésztés kedvező számaiban és az új állattenyésztési telepek építésében, valamint a gazdálkodás más területein. Nem voltak tehát megalapozatlanok terveink és reményeink, amelyeket az 1970-es évtől vártunk. Most az első fél-év múltán azonban reálisan szembe kell néznünk azzal, hogy az árvíz — ha nem is okozott katasztrófát — nagy károkkal és kiesésekkel járt. Jelzi ezt a mintegy 3500 megrongálódott és tönkre ment családi ház, a több tucat középület megrongálódása, a megviselt utak, a kisebb kereskedelmi forgalom és sok minden más is.

A mezőgazdaságban az árvíz és belvíz okozta károk — megyei átlagban — eddig a tervezett összebevételnek 10 százalékát vitték el, ezt tetézték az eddigi jégkárak. Mindez együttesen azt jelenti, hogy egyes gazdaságok igen-igen nehéz helyzetbe kerültek. A gátakon végzett munkák miatt negyed milliónyi munkanap esett ki az ipari és mezőgazdasági üzemek termeléséből. A szállítandó anyagok tíz- és tízezer tonnái maradtak el a gépjárművek árvízvédelmi munkája következtében. Milliórdos nagyságrendű a kiesés, a kár, amely az árvíz miatt meggyénkben bekövetkezett.

AZ 1970-ES ÉVRE történt elhatározásainkat jelentősen keresztezik a bekövetkezett károk, még sincs ok elkeseredésre, vagy kétségbeesésre. Ugyanúgy, mint a védekezés idején, a károk, a kiesések bepótlásában saját erőfeszítéseinkkel most sem maradunk egyedül, mert segít az állam, segít a társadalom. Ennek ismeretében is, a mi esetünkben sokszoro-

san igaz, a nép bölcsességét kifejező közmondás: „Segíts magadon”. Idővesztés nélkül magunknak kell hozzálátnunk, mindenütt el kell kezdenünk a károk bepótlásának munkáját.

Az év első felén már túl vagyunk, a második felév munkáját kell megtervezni mindenkinek a maga területén. Nem mondunk és nem mondhatunk le eredeti elképzeléseinkről. A terveinket nem korrigáljuk, különösen nem csökkenthetjük a lakások építését.

Minden üzemnek, szövetkezetnek, vállalatnak, intézménynek legyen meg a maga helyzetismerete a kiesésekről és pont a terve a behozás, a bepótlás lehetőségéről. Helyesen tették a termelőszövetkezetek területi szövetségei, hogy a szövetkezetek vezetőivel megvitatták az ez évi gazdálkodás lehetőségeit, a kiesett termények, termékek pótlására szükséges intézkedéseket, felhívták a figyelmet a takarékos gazdálkodásra és megszervezték a termelőszövetkezetek gépparkjának a szokásosnál gyorsabb ütemű javítását. Arra is figyelemztettek, hogy a növény-egészségügy helyzete a szokottnál rosszabb, a területek gyomosabbak tehát nagyobb erőfeszítést követelnek a növényápolási munkák. Az aratás munkálatai is nehezebbek lesznek, tehát fokozottabb felkészülésre van szükség.

Az ipari üzemek gazdasági, szakszervezeti és pártvezetői a mostani napokban pontosítják, mi a teendő annak érdekében, hogy a nemzeti jövedelem tervének egyszázalékos túlteljesítéséhez minden üzem hozzájáruljon. Az intézmények, a költségvetési szervek költségvetésének pontos, megmondott átcsoportosítására van szükség, hogy a kormány döntése maradéktalanul megvalósuljon. Az árvízkárok helyreállítása érdekében mondjanak le költségvetési és fejlesztési alapjuk 2-2 százalékáról és ajánlják fel a népgazdaságot ért károk pótlására.

A községi, a városi tanácsok terveket készítenek helységük szépítésére, a parkok, az utak rendbehozatalára, a nyári idegenforgalmi szezon jó kihasználására. A lakosság szívesen kapcsolódik be városi, községi szépítésébe. Ez a feltétele annak, hogy a lakosság társadalmi munkára való önkéntes ajánlkozása, a város- és községépítésben gazdaságosan és szervezeten gyümölcsözők.

A segélyezéssel foglalkozó szervek és szervezetek a károk felmérése után azt tartásuk szem előtt, hogy kétszer ad, aki idejében ad és a bürokrácia útvesztőjében ne húzódják el a jogos segélyek kiutalása.

Az ez évre tervezettnél több építőanyagra, gépekre, további kapacitásokra és eszközökre van szükség a helyreállításához. Szükséges tehát, hogy a megyei párt- és tanácsi vezetés késedelem nélkül tisztázza a miniszteri tárcákkal, az országos főhatóságokkal a károk, kiesések és a helyreállítás jogi, anyagi, pénzügyi, szervezési feltételeit.

Ahogy lépésről lépésre az élet a normális medrébe visszatér — a termelőmunka mellett a közvélemény figyelmébe kerülnek ismét azok a nagy társadalmi kérdések, amelyekkel pártunk Központi Bizottsága, a parlament és a kormány, mint a szocialista társadalom építésének soron levő kérdéseiként foglalkozott. A közélet demokratizmusának erősítése, az ifjúsággal, a dolgozó nőikkel társadalmi súlyukhoz méltó foglalkozás természetesen az árvíz idején sem volt másodrangú kérdés, de most ezekre a kérdésekre is több erőt, figyelmet fordíthatunk. Ez is ki fog hatni a kiesések bepótlására éppúgy, mint pártunk X. kongresszusára történő méltó felkészülés, amely korántsem csak a kommunista ügye.

Az 1970-es gazdasági év sikerén nemcsak egész harmadik ötéves tervünk maradéktalan teljesítése múlik, hanem az is, hogy milyen alapokon indulhatunk el a negyedik ötéves terv kezdésekor. A terv kidolgozásának munkájával már jól előrehaladtunk korábban. Minden reményünk megvan arra, hogy az eredeti elképzeléseken, a fejlődés nagyszerű távlatain nem kell módosítanunk meggyénkben sem.

Alapvetően az embereken múltott az árvízi katasztrófa elhárítása. Az ő szervezetségük, kitartásuk, fegyelmizettségük eredményezte a sikert. Rajtuk, termelő, alkotó munkájukon múlik az árvíz okozta sebek begyógyítása is. A helyreállítás, a károk bepótlása hosszabb ideig tart, mint maga az árvíz. Ez a munka mindenkitől további helytállást és fegyelmet követel. A veszély idején a jóakarati emberek — ilyen a túlnyomó többség — igyekeztek többet és jobban dolgozni. A veszély az emberek jobbik oldalát mutatta meg. Azok voltak kevesen, akik kihúzták magukat a közös teherviselésből. Az emberek most is készek többet és jobban dolgozni. Ezt bizonyítják a munkafelajánlások és a munkaverseny-mozgalom mind nagyobb méretei.

Közös ügyünk, hogy továbbra is őrizzük meg a nehéz idők nagyszerű helytállásának lelkesedését és lendületét. Az árvíz idején tanúsított egységünket és elhatározottságunkat vigyük tovább a minden napok építő, alkotó munkájába, hogy meggyénk fejlődésében, a lakosság életkörülményei alakulásában, egész szocialista építőmunkánkban töretlenül haladhassunk előre.